

შაბათი, 31 ოქტომბერი 1909 წ.

მომავალი

შაბათი, 31 ოქტომბერი 1909 წ.

ყოველდღიური საკომლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

„მომავალი“

გამოცემის ეკვივალენტი, გარდა კვირა-უქმის მეორე დღეების...

გაზეთის გამოცემა შეიძლება მხოლოდ თვის პირველ რიცხვიდან...

მ. შუბლაშვილის სახლში სასლი

კვირას, 1 ნოემბერს, აღსანიშნავთ იმ გარემოების, რომ წელს შესრულდა 30 წელიწადი მის...

რაც გინახავს ვეღარ ნახავს... კომ. 3 მოქ. ა. ცაგარლისა.

ქართული თეატრი... ქართული თეატრი 12.

ლორკანტინე ბატონიშვილი... მთავარი რეჟისორი კ. შათირიშვილი

გაცარცული ფოსტა... შაბათს, 31 ოქტომბერს, 1909 წ.

თფილისის კერძო სამკურნალო... 30 მუდმივი საწოლი და სამშობიარო განყოფილებით.

ვოგზლის კერძო სამკურნალო... ღია ყოველდღე მონარულე ავამეცოტათვის.

კ. შ. ჭანტუშვილი... იღებს ავამეცოტებს დღით 8-9 ს.

კ. შ. ჭანტუშვილი... კვირა-უქმე დღეს 9-11 საათ. ავკალის № 71

ვერის სახალხო ბუდიტორია... ღამა 5 მოქ. ვ. გუხასია.

ბათუმში... გაზეთ „მომავალი“-ზე ხელის მოწერა მიიღება რკინის გზის შუადგომის გამგე...

1909 წ. ნაკადული... პრეზიდი... რას გინახავს მოთანი

გამოცდილი მასწავლებელი... აქსელს და წვინის მოწაფეებს ეველებ სასწავლებელისთვის.

გავათავი... გინახავს და საბუღალტერო კურსები, მაქვს 5 წლის საკანტრო პრაქტიკა და შემდეგ შესაძლებელია შემოიღო დამწერ მაშინაზე მუშაობა.

გაგებობა... გონაჯინიშვილის შემანახველ-გამსახვებელ ამაზნაგონისა.

თფილისი, 31 ოქტომბერი... უკანსენელი ცნობებით მთავრობასა და ოქტომბრისტიების ლიდერ გუგუცის შორის...

ყოველდღიური საკომლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი... უკანსენელი ცნობებით მთავრობასა და ოქტომბრისტიების ლიდერ გუგუცის შორის...

კვირას, 1 ნოემბერს, აღსანიშნავთ იმ გარემოების, რომ წელს შესრულდა 30 წელიწადი მის...

ფრაქცია ოქტომბრისტიებისა შეცვლის თავის ძველ ტაქტიკას და შეეცდება დემაში, თავის პარტიის „სიგელის“ დადგენილების ცხოვრებაში გაყვანას კანონების სახით...

გამოცდილი მასწავლებელი... აქსელს და წვინის მოწაფეებს ეველებ სასწავლებელისთვის.

ყოველდღიური საკომლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი... უკანსენელი ცნობებით მთავრობასა და ოქტომბრისტიების ლიდერ გუგუცის შორის...

ყოველდღიური საკომლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი... უკანსენელი ცნობებით მთავრობასა და ოქტომბრისტიების ლიდერ გუგუცის შორის...

კვირას, 1 ნოემბერს, აღსანიშნავთ იმ გარემოების, რომ წელს შესრულდა 30 წელიწადი მის...

და სხვ. ასეთ წესების შედგენა, თორემ იურიდიულ ნორმებს თუ ავიღებთ, ძირითად კანონებს მიგებდავთ თუ ვიმსჯელებთ, ჩვენ, ექვი არაა, კონსტიტუცია გვაქვს...

მართალია, თავის თავით ეს „დე იურე“ ვერაფერი დიდი ნუგეშია. ის ვერც ზურგზე ამძვარო ტყავს გაამთელებს, ვერც თავის სიროს საკირობას მოგვისობს...

რუსეთის „კონსტიტუციის“ ისტორია ცნობილ 17 ოქტომბრის მანიფესტიდან იწყება. ამ მანიფესტმა ერთი შეხედვით დიდი და ღრმა ცვლილებები შეიტანა რუსეთის პოლიტიკურ ცხოვრებაში...

ყოველდღიური საკომლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი... უკანსენელი ცნობებით მთავრობასა და ოქტომბრისტიების ლიდერ გუგუცის შორის...

კვირას, 1 ნოემბერს, აღსანიშნავთ იმ გარემოების, რომ წელს შესრულდა 30 წელიწადი მის...

პრესა

გადაჭრით ღვარაკვეულათ განმარტებულია: ვერც ერთი კანონი ვერ შევა ძალაში თუ ის სახ. დუმისაგან არ არის მოწონებული. ცხადია, ყველა დანარჩენი კანონმდებლობის წყაროები შეზღუდულია. დიხს, ასეთ დასკვნას იძლევა ეს დებულება ლოლიკურათ. მარა რუსეთის ცხოვრება ამ ლოლიკის არ გაუვა და ამით ამ მუხლის მნიშვნელობაც ცხოვრებაში შეიკვლია. და, რაც უფრო საინტერესოა, ამ ცვლილებებს მნიშვნელობა აქვს არა მარტო ფაქტურათ, არამედ იურიდიულათაც.

სახ. დუმის სამი წლის ისტორია მოწამებდა მხოლოდ მისი უფლებების თანდათან შეკვეცის, შემცირების და ამაში მისი დასტური არავის მოუთხოვია. ეს ხდება მის გარეშე, მის დაუყოვნებლივ პირველი საარჩევნო კანონი—ძირითადი კანონი სახალხო წარმომადგენლობის შედგენის, სენატმა თავის განმარტებებით შეკვეცა, თუმცა ამ შეკვეცის უფლებას ძირითადი კანონები მას არ აძლევდა. აქ მოხდა პირველი დარღვევა ძირითადი კანონების. შემდეგ, როცა ეს შეკვეცა სკამო არ აღმოჩნდა სახელმწიფოს მესვეურთათვის, 3 ივნისის დაუბრუნებელი სესიონი საარჩევნო კანონი გამოაცხადა. საბოლოოდ უფლებები 26 მუხლის განმარტებით შემცირდა. 87 კანონის ძალით ყოველ ბრალიანსა და უბრალოდ ახალ-ახალი კანონები შევიდა ძალაში, თუმცა ამ მუხლის ძალით სამინისტროს უფლება აქვს ახალი კანონი მხოლოდ განსაკუთრებულ შემთხვევაში გამოიკლეს. რუსეთში ყველაფერი განსაკუთრებულია და ამიტომ ამ მუხლის ძალით დაარსდა სამხედრო-საველე სასამართლოები, 9 წინამძღვრის კანონი თემის დარღვევის შესახებ, 15 ნოემბრის კანონი ნოქართა და სახელმწიფოს მუშათა შესახებ და სხვა მრავალი, ერთი სიტყვით, ჩვეულებრივი და არა ჩვეულებრივი ერთმანეთში აირია. როგორც ვხედავთ, სახ. დუმის კანონმდებლობის გარეშე არსებობს ბევრი სხვა გზებიც და ამ გზებით გამოცემულ დადგენილებებს და განკარგულებებს კანონის ძალა აქვთ. და თქვენ შეგიძლიათ ბევრი იყვიროთ მათ უკანონობაზე ე. ი., უფრო სწორი რომ ვთქვათ, მათ შეუსაბამობაზე არსებულ ძირითად კანონებზე, მათ ულოლიკობაზე და სხ. და ასეთ ყვირილს, თუ გნებავთ თავისი მნიშვნელობა აქვს...

მარა ის მაინც ფაქტია, რომ სანამ მას თუნდა ეს ტიპის ძალა მოგოვება, მისი დადგენილება განმარტებები და სხვ. კანონის ძალის არ დაკარგავენ და საჯაროდ დებულო იქნებიან. განა შეუძლია დუმის უკანონო აღიაროს განმარტება 96 სტატის, რომელიც ამჟამად გამოვიდა და თავის მოქმედებაში იგი მხე სველობაში არ მიიღოს? არა, არ შეუძლია. ანუ უკეთ, მას შეუძლია განაცხადოს, ეს კანონიერათ გამოსული არააო, მარა მოახსენებენ, ეს თქვენი საქმე არ ვახლავთ, ეს იმან გამოსცა, ვინც თქვენვე მალა დგას, ვისაც ყოველივე ხელთ უპყრია და გიჯობთ გაქმდეათ. ესაა შესაძლებლობა თეორეტული, თორემ დღევანდელი დუმა ოქტომბრის ტიპის მეთაურობით ამის თქმას ვერც გაბედავს. იგი სტალინის წინააღმდეგ ვერ წავა. თავის მოქმედებაში კი, ეს განმარტება მათ უშეტეს უნდა მიიღონ მხედველობაში, სანამ იგი არ შეეკვლია, არ გაუქმებულა იურიდიული ან სხვა გზით, და რომ ის არსებობს დღეს, ეს დამოკიდებულია არა მის კანონიერი გზით გამოცემაზე, არამედ ძალა განწყობილობაზე. იგი ლოლიკური დასკვნა არა ძირითადი კანონების, არამედ დღევანდელ რეაქციონურ ძალთა განწყობილობის იურიდიული გამოხატულებაა, მისი კანონათ აღიარება, რეაქციის გამარჯვების იურიდიულ ფორმულაში ჩამოსხმა.

ამაირათ, უკანონოთ ე. ი. ძირითად კანონების დარღვევით გამოცემული კანონებიც კანონის ძალის ატარებენ და ამით კადეტების მიერ შეყვარებული ჩვენ „ძირითად კონსტიტუციის“ ზურგზე მტვერს ადენენ, მას თავის გეგმაზე კრიან და კერავენ. მაშ, არსებობს კონსტიტუცია? დიხს, არსებობს ქალღმღმერი, მარა იქაც იშლება, იფხვივბ, იცვლება. მის გვერდით ახალი კონსტიტუცია იწყებოდა, ახალი ძირითადი კანონები მუშავდება, რომელიც არა მარტო ქალღმღმერს სწვია, არამედ ცხოვრებაშიც ტარდება.

რ. ა.

(შემდეგი იქნება)

თფილისის მეორე საჯარო გიმნაზიაში ენერგიულათ შეუდგენ ქართული ენის განდგენას. 24 გაცივითი კვირაში—12 ჩამოიყვანეს. ამასთან, საკვალდებულო გაცივითიდან ის დაპატებით გაცივითილებათ გადააქცეს. ეს დაპატებითი გაცივითილებაც შეეკეს გაცივითილებად იტანეს და ორი კლასში შევირდებისათვის ერთად. ქართული ენის ასეთ კულპირობებში ჩაყენებამ გამოიწვია ბ. იაკობ გოგებაშვილის წერილი „ზა.“ № 213.

ბ. გოგებაშვილი არ კმაყოფილდება კითხვის პედაგოგიური მხრით გარჩევას და პოლიტიკის სფეროში გადადის. და ი, როცა ის ამ სფეროში გადადის, მუდამ „თითონ იბამს ყუღზე საბელს“—როგორც ეს სამართლიანათ შერინა ამას წინათ ბ. ფურცელაძემ.

„კაცისაის უწინადად სმასწავლო მთავრება—სწერს ის—ხრდადა ახადგადებს ანტიანტიანდურ მიმართულებაზე ამ მიზნათ, რომ გარესება ისინი და მთავან ჭეშმარიტ რუსთა კაცობის ადგებამ მთავრება. მერე რა გამოვიდა აქედან? მასწავლებელ რა ისინი (ახადგადება) საქართველოს, ამავე დროს რუსეთსაც მოაშორა და აღზარდა მიმდევრება მარქსის, კრამატიკის და სხვა ამაყარი დამრღვევნი თანამედროვე წყობადას“.

ბ. გოგებაშვილს აღმოჩენის პრიზი ერგება. მან აღმოაჩინა, რომ მარქსის და კრამატიკის მიმდევრები აღურხდია კაცობის წი. მთავრობას! რომ მათი პოლიტიკა არა, არც ერთი მარქსის და კრამატიკის მიმდევარი ინტერნაციონალისტი აღარ იქნებოდა თურმე საქართველოში და თანამედროვე წყობილებაც დაურღვეველი დარჩებოდა.

ბ. გოგებაშვილი თავისი აღმოჩენით ცოტა არ იყოს დააგვიანა. ეს რომ კაცობის შეკითხვის წინათ ეთქვა ექვი არა, პურიშვილის და მისი ახალი თავის შეკითხვაში ასეთ მუხლს შეიტანდა: იცის თუ არა მთავრობამ, რომ კაცობის სახელს მთავრობა საქართველოში მარქსის და კრამატიკის მიმდევრებს ზრდიანო! მთავრობაც უტრადლებს მიაქცევდა და დამნაშავეებს გადააყენებდა. ამას მოყვებოდა მარქსის და კრამატიკის მიმდევრების გაქრობა და თანამედროვე წყობილებაც დაურღვეველი დარჩებოდა. და ი ამ გეგმათ გადაჩენილ თანამედროვე წყობილებაში საპატო ადგილს დაიკრდენ ის „მშვიდობიანი პროგრესისტები“, რომლებიც თურმე აღზარდენ იმ დროს, როცა ჩვენს გიმნაზიაში ქართული ინას საპატო ადგილი ექვირა. ამ სასახელი კამპანიაში ექვი არაა, პირველ ადგებს ბ. გოგებაშვილი დაიქვრა. რევილიუციის და რევილიუციონერების წინააღმდეგ ლაპარაკი ნება დართულია და ვინ გინდა, რომ მასზე არ ლაპარაკდეს, ტყუილათ კი არ არის ნათქვამი: ხე რომ წაიკეცა, ცულიანი და უცულო ყველა მიგევაო.

საბარსი.

გდგომარობა თავისიში.

თავიზი. ხალხი აღლევებული. მოსალოდნელია საქმის გართულება. ხმები გავრცელდა, რომ გენერალ-გუბერნატორის სამსახურს თავს დაანებებს რათა თავიდან აიცილოს სისხლის ღვრაი. სათარხანის დიდებულმა გამოაცხადეს, რომ გენერალ-გუბერნატორის გადაყენება მათ სურვილზე იქნება დამოკიდებული.

მეჯლისის განხნა.

თეირანი. მეჯლისის განხნა განზრახულია მომავალ კვირაში. მთავრობა ცდილობს სესხი აიღოს ბაქოს ნავთის მრეწველ მუსა ნავივისსაგან. სამხედრო სამინისტროს შეუღდა ჟანდარმერის და ინსტრუქტორების ორგანიზაციის შესახებ პროექტის განხილვას.

რუსის ჯარის მოღონეში.

ასტარა. გაიგეს თუ არა რუსეთის ჯარი მოდისო, მოხეტილუ ხალხის მეთაურებმა დიდი თათბირის შემდეგ გადასწყვიტეს დასტავონ ქალაქი და მათ მიერ დანიშნული გუბერნატორი ვასანხანი და გამაგრდენ ქალაქის ახლოს. რახნიმანი ცდილობს გადასცენ მას რუსეთის საფლოში შეფარებული და ამავე დროს ირწმუნება რუსეთის ერთგული ქვეშევრდომი ვარა. არდების მცხოვ-

რები სიხარულით ელიან რუსეთის ჯარის მისვლის. ბევრს უნდა რუსეთის ქვეშევრდომობა მიიღოს. ელჩმა ასტარაში გაგზავნა ჩვენი რახნისთვის კრილობების შესახებვი მასალები. გზებს კახაკები იტყვენ.

ოსმალეთი

მინისტრების გადადგომა.

ვენა. „კორა. ბიურ.“ დებეშით ატყობინებენ სტამბოლიდან, რომ ხმები გავრცელდა კაბინეტში დიდი ცვლილება მოხდება. მეტს ლაპარაკობენ ახალგაზდა ოსმალთა მინისტრების გადადგომის შესახებ.

ხმები გავრცელდა პორტამ პერეგვიზი გაამარა, რადგან ბერძნები არტას და ლორის ამავრებენ.

საზღვარ-გარეთი

აღდენია.

ვენა. იმპერატორმა აუღენცათ მიიღო დებუტატი დილემბი. იმპერატორი შეხვო რა შინაურ მდგომარობას, სიქვა, რომ მთავრობა ყველა დაბრკოლებებს სძლევს, სურვილი განაცხადა, რომ დებუტატებმა არ დაიწყონ თავიანთი მოვალეობა, რომ პოლიციის კლუმბა ენერგიულათ მხარი დაუჭიროს მთავრობის პოლიტიკას. „ნოთფრაი. პრესე“ ამ სიტყვებს უწოდებს ჩვენის სილის გარტყმას.

პრიტონის საკითხი.

პარიზი. „ტანი“ ოსმალეთის ნოტუს შესახებ ამბობს, რომ ოსმალეთის მისწრაფება განდგენის ბერძნები კრიტოსის მათევა გავრცობიდან საფუძველს მოკლებულია. სახელმწიფოებმა აირჩიეს საბერძნეთის მეფის შვილი კრიტოსის გუბერნატორათ, ამიტომ არ შეუძლიათ (ქედი მოიხარონ?) ოსმალეთის მოთხოვნის წინაშე და კითხვა კომპრომისით უნდა გადავდეს.

რუსეთი.

ნიადაგარი.

სევასტოპოლი. დიდი წვიმების გამო ქალაქის დაბლობი ადგილი ნიადაგმა წაღეკა ხალხი ძლიერ დაზარალდა. საკიროა დახმარება.

ჭარდომა.

ნიკოლაევი. სოფ. ვოლომთას ახლოს საქონლის მატარებლიდან მოიპარეს 3,000 მანეთის საქონელი. ორი ქურდი დაიჭირეს.

დაშობა.

ნიკოლაევი. დაიჭირეს მმარკველი, რომელიც გაზაფხულზე საფოსტო მატარებლიდან გატაცებულ ფულებს ასაღებდა.

ნავროსისისკი. დაიჭირეს ვოლსკოკამსკის ბანკის ორი მმარკველთაგანი.

საიდუმლო სტამბის აღმოჩენა

მოსკოვის. სოკონიის ქუჩაზე „დაცვის პოლიციის განყოფილება“ ს.-დემოკრატიულ პარტიის დიდი სტამბა აღმოაჩინა. სტამბაში დაქერილ უცნობ ქალის ბიხაზე, აღმოაჩინეს მრავალი შრიფტი, საღებავი, პროკლამაციები, 200-ზე მეტი სახელმწიფო ბეჭედი, პასპორტის ბეჭედი, პასპორტის ბლანკები, პატრონები და სხვა. დაიჭირეს ერთი კაცი და ერთი ქალის.

შურნალის დახარება.

მოსკოვი. სასამართლოს განკარგულებით დაიხურა ეურნალი „მუშათა საქმე“.

სასამართლო.

პეტერბურგი. მთავარ სამხედრო სასამართლომ განიხილა საბუნებისმეტყველო მეცნიერების კანდიდატ სკიბელსკის საკასაცო საჩივარი. მას ადგის სამხედრო სასამართლოს მიერ ანარქისტ-კომუნისტთა სახელთო პროფესორი რენენკამპფისადმი წერილის მიწერისთვის, რომლითაც ექვსას მანეთს სთხოვდა, ოთხი წლის კატორა ქონდა გადაწყვეტილი. სასამართლომ განაჩენი გააუქმა და საქმე ხელახლა განსახილველათ გადასცა.

დაშობატი პასუხის გეგმა.

ადგნა. უნივერსიტეტის გამგეობამ დაადგინა პასუხის გეგმა მისცეს დუმის დებუტატი ნიკოლსკი ცილისწამებისთვის და შეამდგომლობა აღძრა სახალხო განათლების მინისტრის წინაშე ნება მისცეს საქმის დაწყების.

ადგნა. სახელმწიფო დუმის წევრათ არჩეული ბროდსკი სამართალში მისცეს 146 სტ. ძალით, სხვისი სახელის მითვისებისთვის.

სამართლო დახმარება.

ოსტროვოსკი. ვალუისკის ერობამ დაადგინა გამარჯვონ აგრონომთა რიცხვი და საცდელი მიწდებები, გამართოს ტელეფონი, დაარსოს ყოველ ვოლსტში ორ-კლასიანი სასწავლებელი ექვსი

წლის კურსით, იშუამდგომლოს ქალაქში საჯარო გემნატის დასარსებლათ და ურახოვოში რეალურ სასწავლებლის.

აშოთმება.

ასტარანი. გემ „ენია“ ზეკვაბი აფექდა. მოკვდა კაპიტანი, მემანქანე, მისი თანაშემწე და მატროსი. მიმეთ დიქირა მატროსი და რულველი.

ბ. ო. დ. ე. ა.

პეტერბურგი. დღე და დამეში ხოლორით ავათ გახდა 10, მოკვდა 4, ავათ არის 157. ქალაქის ახლოს ავათ არის 5.

უკანასკნელი

ვოსტა

საბარსი.

საბარსეთის პარლამენტის სხდომა. 25 ოქტომბერს დროებით მეჯლისის სხდომა მოხდა, რომელზედაც გაიჩნა საკითხი რევილიუციის მხხვერპლთა ოჯახების დახმარების შესახებ. სხდომის დროს მეჯლისმა ზილა-სალოთენსაგან ორი დებეშ მიიღო, რომ 300,000 თუმნადან, რომელიც მან სამშობლოს განახლებისათვის მისწორა, ამჟამად 100,000 თუმნის გადახდა შეუძლია, დანარჩენზე ის მეჯლისის ვექსისს მისცემს. 12,000 თუმანზე, რომელიც მეჯლისმა მე. სოროგორც პირველი ხარისხის პრინტს, დამინიშა. ყოველ წლიურათ, უარს ვამბობ და რეშტის შეკოლის და საავთმყოფოს შესანახათ ვწირავო. ამავე სხდომაზე მეჯლისმა დაადგინა შეძლებულ სპარსელებს შორის ხელის მოწერით შეკრიბოს 3 მილიონი მანეთი სახელმწიფოს აუცილებელ საჭიროებათა დასაკმაყოფილებლათ და აგრეთვე დაზარალებულ რევილიუციონერთა დახმარებლათ. ერთმა დებუტატმა წინადადება შეიტანა გადადებულ იქნას საჭირო თანხა, რომ პარლამენტისათვის საჭირო ავეჯეულობა შეიძინონ. ამაზე თავმჯდომარემ შემდეგი უპასუხა: „მეჯლისი ხალხისათვის ტაძარია და არავითარ სამკაულს არ საჭიროებს. ყოველ დებუტატს შეუძლია სახლიდან პარლამენტში მოიტანოს ერთი სკამი და ერთი მაგიდა—და ეს სრულებით საკმარისი იქნება“—ო.

რუსეთი.

დუმის გარეშე. ოქტომბრის ტიპ ფრაქციამ დაადგინა: დუმის თავმჯდომარის ამხანაგის თანამდებობაზე გაიყვანოს შილოვსკი მეიენდორფის მაგიერათ.

— სახალხო განათლების კომისიამ დაადგინა: ი ადგილებში, სადაც უცხო ტომები არიან დასახლებულნი, მცხოვრებთ უფლებად ეძლევათ ბავშვებს ყველა საგნები საშობლო ენაზე ასწავლონ სკოლებში; თუ ამ ენას საუთარი ლიტერატურა მაინც აქვს.

— სახელმწიფო დუმის მეშვიდე განყოფილებამ განიხილა ბროდსკის არჩევის საქმე და დაადგინა, მოთხოვოს მთავრობას დედანი ოქმებისა ამ საქმის შესახებ. კომისიის ერთი ნაწილი იმ აზრისაა, რომ არჩევნები ტენენიურათ სამართლიანათ არის მომხდარი.

ჭეშმარიტ რუსთა კავშირი. ქ. პოლუბო იარინოვისა ცდილობს, რომ სრულიად-რუსეთის ქეშმარიტთა სიგზის მოწვევის უფლება იშოვოს. პეტერბურგის მთავრობას მოუხერხებლათ მიაჩნია ამ თხოვნის დაკმაყოფილება.

საზღვარ-გარეთი

რევილიუციონერები ნიკარაგუაში

ნიუ-ორკში მიღებული ცნობებით, ნიკარაგუაში რევილიუციონერებს მთავრობის ჯარი სასტიკათ დაუმარცხებიათ. რევილიუციონერებისთვის სატიტო ქალაქისაკენ გზა გახსნილია.

ევილიუცია მარცხით. ქრისტიან სოცილისტთა მეთაურმა, ნაუმანა ბერლანის გახეთში წერილი მოათავსა, სადაც აცხადებს, რომ გერმანიის საზოგადოება მარცხივ მიქეჩნებოა. აღნიშნავს რა უკანასკნელი დამატებითი არჩევნების შედეგებს, აგრეთვე საქსონის და ბადენის ლანდაგების არჩევნებს, პრუსიის ლანდაგის ოლქიდან, ნაუმანი განავრძობს: „ქარი დასავლეთისაკენ ქროლავს, ის კონსერვატორებს ლიბერლებსაც ერეება, ლიბერლებს კი სოციალდემოკრატებისაკენ. ეს ქარი, რასაკვირველია, ჩვენს მუღროებს არ ღვევს, მაგრამ მაინც კარგია, რომ ის ქრის. სოცილდემოკრატების გაძლიერება, ჩვენ, რასაკვირველია, არ გვახარებს, მაგრამ ჩვენთვის ის უფრო მნიშვნელოვანია, რომ კონსერვატორები და კლ-

რიკალები მარცხდებიან. ჩვენ მოუთმენლოთ მოველოთ იმ დღეს, როცასაც მემარცხენენი საბოლოოთ დაამარცხებენ მემარჯვენენს“.

ჩინეთი. ოქტომბერს ჩინეთის სხვადასხვა კუთხეებში გაიხსნა საოლქო სემინები. სეინებმა განხილეს ლიბერალ-დემოკრატების დასაწყისად ითვლება. როგორც ვიკით, 1917 წელს ჩინეთში უნდა გაიხსნას ცენტრალური პარლამენტი ორი პალატისაგან შემდგარი. მომავალი წელიდან საოლქო სემინებს უფლება ექნება განიხილონ თავიანთი ოლქის ბიუჯეტი. შემდეგ გამოსცემენ სისხლის სამართლის ახალ დებულებებს, 1911 წელს გაიხსნა ახალი სასამართლოები და სხ. ამ სხით ჩინეთის მთავრობა ზაძავს იაპონიის მთავრობას. იაპონიაში პარლამენტის მოწვევის წლის წინეთ გაიხსნა საოლქო სემინები. სულ ჩინეთში იქნება 25 სემინი, რომელთაგან სამი მანჯურიაში იქნება. საარჩევნო კანონის ძალით ყოველი 100 მცხოვრები ირჩევს ერთ ამომრჩეველს 10000 ამომრჩეველი—სემინის ერთს დებუტატს.

ახალი აშემა

წ. კ. სახ. გამგეობის სხდომაზე ხუთშაბათს გადაწყდა მოიწვიონ 29 ნოემბრისათვის საზოგადოების წევრთა წლიური კრება.

თფილისის ტრამვაი. 28 ოქტომბერს თფილისის ტრამვაის დათხოვნილმა მოსამსახურეებმა კონდუქტორ-ვატმანებმა დირექტორს თხოვნით მიმართეს, რათა ისევ მიეღოთ ყველანი თავ-თავიანთ ადგილებზე. დირექტორმა პოლიციისტირზე მიუთითა და უთხრა: თუ მას არაფერი აქვს თქვენი მიზეზების საწინააღმდეგო, მაშინ მივიღებთო!! მოსამსახურეებმა 29 ოქტომბერს პოლიციისტირს მოახსენეს დირექტორის ნალაპარაკევი და პოლიციისტირიც თავის მხრით დაპირდა, რომ გარდა 9 კაცისა, ყველას მივაღებინებო. ის ახალი მოსამსახურეებიდან კი, რომლებიც კავშირში იყვნენ დირექტორს, მრწველთა საფიცაის 20 მადგახლთ მისმა, რომ ვითამეც ისინი

უწმიდესი სინოდმა უარი სთქვა სავატიკო მეთავალყურის თ. ყორდანიას თხოვნაზე, რომ ყორდანიას პენსია ქონებოდა იმ დროსაც, როცა ის ეპისკოპოსის ადგილს დაიქვრდა ალავერდში.

ავსტრო-უნგრეთის კონსულმა თხოვნით მიმართა კავკასიის სამეურნეო საზოგადოებას, რომ მას 200 გრ. პურის სა შესლე მიეცენ ვენაში გასაგზავნათ.

ახალი გაზეთები. დ. ჩაღენელი და ზ. საფაროვი თხოვენ თფილისის გუბერნატორს, რათა მათ ნება დართოს გამოსცენ თფილისში: პირველი—ყოველდღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო რუსული გაზეთი „Кавказское Слово“, მეორეს—ყოველდღიური ქართული გაზეთი „ხალხი“.

კავკასიის საეკიმო საზოგადოების სახალხო ლექციების მოწყობი კომისია სთხოვეს საზოგადოების ყველა წევრთ და არა წევრთაც, რათა მათ ხელი შეუწყონ მას სამედიცინო და საგიგენო პოპულიარული ლექციების მოწყობაში. შარშანდელი გამოცდილებით, მოსალოდნელია, ამბობს კომისია, რომ ლექციებს ხალხი საკმარისათ დაესწრება. გარემოებაც ხელს გვიწყობს, რომ ლექციები ყველა აულდებურებში იქნეს გამეორებულა. სასურველია სისტემა ერთ ლექციებს ვკახტულობდით ანაუომიაზე, ვიგინაზე, ფიზიოლოგიაზე და აგრეთვე სხვა საქმიან დარგებზე; 1, სიფილისზე და სხვა ვენერული ავთმყოფობაზე; 2, ქლექზე; 3, ტიფზე; 4, ბავშვების გამოკვებაზე და მათ მოვლაზე საზოგადოთ და სხვ. ლექციებზე ავიენებენ ბუნდოვან სურათებს. ლექციების კითხვა დაიწყება 8 ნოემბრიდან, კვირობით.

ქალაქის ტე ნიკოლი კომისია წინადადებს აძლევს უსახლო საზოგადოებას, რათა მან აღრიანათ დაამზადოს საკირო მასალები, რომ მუხრანის ხილზე მუშაობის დამთავრებასთან ერთათ გაიყვანოს ტრამვაის რკინის გზაც.

პროპინდია

გურია, როგორც ვიცით, სამინისტრო სკოლების დიდ უმრავლესობას ინახავს საზოგადოებრივად...

ლათ მოუხმობდნენ. მათი მახლობელი მიზანი იყო არდებლის აღება, ვინაიდან აქ მოლეს დახმარებას გაუწევდნენ...

შედეგ სწრაფად ნაბიჯის წაღებაში ამ საქმეში ის ვარაუდობს ჩათვლას, რომ ამჟამად წაღება კადასტრის თვალსაზრისით...

სკოლა—არდებლისა, აღიწინა პარკული ნაბიჯის გამოკლის გამო—პროფანისა, სწავლა-განათლების საქმე სოფლათ...

კომისიის სხდომა. დღეს ქალაქის თვითმმართველობის შენობაში დანიშნულია სხდომა საბჭოს საფინანსო კომისიისა...

მეგობარობა არდებულში

არდებლი ადრეველი პარკული ციხით ითვლება. არდებლიში 13,000 მცხოვრებია...

მეზე ჩადიოდა

მზე ჩადიოდა, მიღამოს ბინდ-ბუნდი ეფინებოდა: ამაყ მთას კავკასიისას...

ქალთა სმა

მდგომარე წაქაფდა დარს-შესახებას, ხანთა აქნებს ჩათვლიდა კავსაყელ ქალთა განათლების ასტრიაში...

საქონლის საზოგადოების სხდომა

საქონლის საზოგადოების მინისტრმა ცირკულირებები დაუბრუნა ყველა სამოსწავლო ოლქის მზრუნველებს...

ბეთათლ ექიმების კრება მოხდა

7 ნოემბერს, რომელზეც სხვათა შორის, გათვალისწინებულია საკითხი—რუსეთის მე-2 ბეთათლში სიღრმეში აბიურ-კავკასიიდან ბეთათლის გაგზავნის შესახებ...

ახლათ გასაწევ ვარახ-კაცთა

ქუჩის ყრის დამთავრების გამო, სამხედრო საკრებულოს სხდომებში მოხდება კვირაში ერთხელ—ნუთმბათობით...

ქალაქის გამგეობამ

უკანასკნელ თავის სხდომაზე იცნო რა არა საპროპინდია გუბერნიის სამმართველოს მიერ უარის ყოფა ქალაქის შრომის ბიუჯეტის 1000 მ. შეუტანლობაზე...

საქონლის საზოგადოების სხდომა

საქონლის საზოგადოების მინისტრმა ცირკულირებები დაუბრუნა ყველა სამოსწავლო ოლქის მზრუნველებს...

ბეთათლ ექიმების კრება მოხდა

7 ნოემბერს, რომელზეც სხვათა შორის, გათვალისწინებულია საკითხი—რუსეთის მე-2 ბეთათლში სიღრმეში აბიურ-კავკასიიდან ბეთათლის გაგზავნის შესახებ...

ახლათ გასაწევ ვარახ-კაცთა

ქუჩის ყრის დამთავრების გამო, სამხედრო საკრებულოს სხდომებში მოხდება კვირაში ერთხელ—ნუთმბათობით...

ქალაქის გამგეობამ

უკანასკნელ თავის სხდომაზე იცნო რა არა საპროპინდია გუბერნიის სამმართველოს მიერ უარის ყოფა ქალაქის შრომის ბიუჯეტის 1000 მ. შეუტანლობაზე...

